

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. lapkričio 7 d.*

„Apeliacinis skundas – Valstybės pagalba – Ieškinys dėl panaikinimo – Priimtinumai – Portugalijos institucijų pagalba pertvarkant finansų įstaigą *Banco Espírito Santo SA* – Laikinojo banko įsteigimas ir kapitalizavimas – Europos Komisijos sprendimas, kuriuo pagalba pripažįstama suderinama su vidaus rinka – Suinteresuotumas pareikšti ieškinį – Nacionaliniam teismui pateiktas ieškinys, kuriuo siekiama panaikinti sprendimą dėl *Banco Espírito Santo SA* pertvarkymo“

Byloje C-544/17 P

dėl 2017 m. rugsėjo 18 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

BPC Lux 2 Sàrl (Seningerbergas, Liuksemburgas) ir kiti apeliantai, kurių vardai ir pavardės nurodyti apeliacinio skundo priede, atstovaujami solisitorių J. Webber ir M. Steenson Rook, baristerio B. Woolgar ir QC K. Bacon,

apeliantai,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Komisijai, atstovaujamai L. Flynn ir P.-J. Loewenthal,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Portugalijos Respublikai,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kuri sudaro pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, einanti pirmosios kolegijos pirmininkės pareigas, teisėjai J.-C. Bonichot, E. Regan (pranešėjas), C. G. Fernlund ir S. Rodin,

generalinis advokatas P. Mengozzi,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: anglų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Savo apeliaciniu skundu apeliantai prašo panaikinti 2017 m. liepos 19 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *BPC Lux 2 ir kt. / Komisija* (T-812/14, nepaskelbta Rink., toliau – skundžiama nutartis, EU:T:2017:560), kuria Bendrasis Teismas kaip nepriimtina atmetė jų ieškinį dėl 2014 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos sprendimo C (2014) 5682 *final* dėl valstybės pagalbos SA.39250 (2014/N) – Portugalija – *Banco Espírito Santo SA* pertvarkymas (toliau – ginčijamas sprendimas) panaikinimo.

Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

- 2 Apeliantai yra subordinuotieji banko *Banco Espírito Santo SA* (toliau – BES) kreditoriai, priklausantys žemesnei 2 kreditorių klasei.
- 3 2014 m. gegužės mėn. *Banco de Portugal* (Portugalijos bankas), atlikęs auditą *Espírito Santo International SA* grupėje, priėjo prie išvados, kad ši yra atsidūrusi sunkioje finansinėje padėtyje, galinčioje neigiamai paveikti BES, kuriame ji buvo didžiausia akcininkė, mokumą.
- 4 2014 m. liepos 30 d. BES paskelbė pirmojo 2014 m. pusmečio rezultatus, jie parodė didelius finansinius nuostolius. Todėl vėliau, 2014 m. liepos mėn., labai sumažėjo jame laikomų indėlių.
- 5 Šiomis aplinkybėmis Portugalijos valdžios institucijos nusprendė BES taikyti pertvarkymo procedūrą; per ją buvo įsteigta laikina kredito įstaiga, „laikinas bankas“, į kurią buvo perkelta visa patikima BES verslo veikla. Po šio turto ir išipareigojimų perleidimo laikinam bankui kitas turtas ir išipareigojimai turėjo pasilikti BES, kuris turėjo tapti „bloguoju“ banku.
- 6 2014 m. rugpjūčio 3 d. Portugalijos valdžios institucijos pranešė Europos Komisijai apie per *Fundo de Resolução* (Pertvarkymo fondas), kurio pagrindinė užduotis – suteikti laikinam bankui pradinio kapitalo, planuojamą suteikti 4 899 mln. EUR dydžio valstybės pagalbą. Kartu su šiuo pranešimu Portugalijos valdžios institucijos Komisijai nusiuntė dvi Portugalijos banko ataskaitas dėl, pirma, numatomų BES pertvarkymo galimybių vertinimo, kuriose jos priėjo prie išvados, kad, siekiant išsaugoti Portugalijos Respublikos finansų stabilumą, vienintelė išeitis buvo įsteigti laikinąją banką, ir, antra, dėl procedūros, kuria vadovaujantis būtų pertvarkomas BES, apibrėžimo. Išsiuntusios šią paskutinę ataskaitą Portugalijos valdžios institucijos Komisijai pristatė išipareigojimus tiek dėl laikinojo banko, tiek dėl „blogojo“ banko ir jo tvarkingo likvidavimo. Bendrieji išipareigojimai dėl šių dviejų subjektų buvo susiję su esamo turto valdymu, viršutine darbo užmokesčių riba, draudimu įsigyti akcijų, kuponų arba dividendų išmokėjimu ir reklamos naudojant valstybės pagalbą vykdymu.
- 7 Tą pačią dieną atlikusi pirminį patikrinimą pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, jame padarė išvadą, kad priemonė, apie kurią pranešta, t. y. Portugalijos valdžios institucijų 4 899 mln. EUR kapitalo injekcija į laikinąją banką, dėl kurio šios institucijos prisiėmė išipareigojimus, yra valstybės pagalba, suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą (toliau – ginčijama pagalba).
- 8 Portugalijos valdžios institucijų prisiimtuose išipareigojimuose, be kita ko, buvo numatyta, kad laikinajam bankui negalės būti perduota nei jokio akcininkų ir subordinuotųjų kreditorių turto, nei jokių hibridinių priemonių. Taip pat buvo pažymėta, kad BES turi būti likviduotas ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiama nutartis

- 9 2014 m. gruodžio 12 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai apeliantai pateikė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.
- 10 2016 m. gruodžio 7 d. Bendrasis Teismas apeliantams pateikė klausimą dėl jų suinteresuotumo pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo.
- 11 2017 m. sausio 23 d. apeliantai atsakė į Bendrojo Teismo klausimą.
- 12 Skundžiama nutartimi Bendrasis Teismas atmetė ieškinį kaip nepriimtina, prieš tai *ex officio* pažymėjęs, kad apeliantai neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo. Bendrasis Teismas nusprendė, kad nereikia priimti sprendimo dėl Komisijos nurodyto nepriimtimumu grindžiamo pagrindo, susijusio su apeliančių suinteresuotumo pareikšti ieškinį dėl šio sprendimo nebuvimu.

Šalių reikalavimai

- 13 Savo apeliaciniu skundu apeliantai Teisingumo Teismo prašo:
 - panaikinti skundžiamą nutartį;
 - grąžinti bylą Bendrajam Teismui, kad šis išnagrinėtų bylą iš esmės, ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 14 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
 - atmesti apeliacinį skundą ir
 - priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

Šalių argumentai

- 15 Apeliantai pateikė vienintelį apeliacinio skundo pagrindą, pagal kurį Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad jie nėra suinteresuoti ginčijamo sprendimo panaikinimu.
- 16 Kaip matyti iš skundžiamos nutarties 27 ir 33 punktų, apeliantai Bendrajame Teisme tvirtino, kad panaikinus ginčijamą sprendimą labai padidėtų tikimybė laimėti ieškinius dėl panaikinimo, kuriuos jie pareiškė nacionaliniuose teismuose dėl sprendimo pertvarkyti BES, ir kad tokia sėkmė lemtų arba pertvarkymo BES nutraukimą, arba būtų įgyta teisė reikalauti žalos atlyginimo. Pirmiausia apeliantai pateikė Portugalijos advokato pažymą su išsamiai išdėstytomis priežastimis, dėl kurių ginčijamas sprendimas turi poveikį minėtam nacionaliniam procesui, nors jo dalykas ir skiriasi nuo Bendrajame Teisme nagrinėjamos bylos dalyko. Be to, šis įrodymas nebuvo ginčijamas pirmojoje instancijoje.
- 17 Kaip Teisingumo Teismas konstatavo 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija* (C-33/14 P, EU:C:2015:609) 68, 69 ir 79 punktuose, to, kad dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo Sąjungos teisme apeliantams gali būti suteikta naudos nagrinėjant nacionaliniuose teismuose pareikštą ieškinį, įskaitant ieškinį dėl žalos atlyginimo, iš principo pakanka pagrindžiant tokį suinteresuotumą pareikšti ieškinį Sąjungos teismuose. Skundžiama nutartis neprieštarauja šiam principui.

- 18 Vis dėlto Bendrasis Teismas skundžiamos nutarties 34 ir 35 punktuose padarė išvadą: kadangi jo nagrinėjamoji byla ir Portugalijos teismų nagrinėjamos bylos neturėjo to paties dalyko, ginčijamo sprendimo panaikinimas neturėjo poveikio šių teismų Portugalijos konstitucinių taisyklių aiškinimui. Taigi, apeliančių manymu, tokią išvadą galėjo padaryti tik Portugalijos teismai, remdamiesi Portugalijos teise, o ne Sąjungos teismas, remdamasis Sąjungos teise. Taigi Bendrasis Teismas padarė klaidą, kai vietoje nacionalinių teismų įvertino nacionalinio ieškinio pagrįstumą.
- 19 Subsidiariai apeliantai teigia, kad nors Bendrasis Teismas turėjo teisę vertinti jų Portugalijos advokato pažymoje nurodytų teisinių argumentų, grindžiamų Portugalijos teise, pagrįstumą, jo vertinime buvo akivaizdžiai iškraipyti jam pateikti įrodymai.
- 20 Atsakydama Komisija visų pirma teigia, kad tiek, kiek apeliantai ginčija Bendrojo Teismo atliktą Portugalijos teisės aiškinimą, toks aiškinimas yra fakto klausimas, kuris iš principo nepatenka į Teisingumo Teismo kontrolės sritį. Teisingumo Teismas yra kompetentingas tik patikrinti, ar Bendrasis Teismas neiškraipė nacionalinės teisės aktų. Toks iškraipymas turėtų akivaizdžiai išplaukti iš Teisingumo Teismo turimų bylos dokumentų, nesant būtinybės atlikti naują faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimą.
- 21 Taigi šioje byloje apeliantai nenurodė, kokias faktines aplinkybes ar įrodymus Bendrasis Teismas iškraipė, ir juo labiau neįrodė, kad Bendrasis Teismas padarė klaidų, galėjusių lemti faktinių aplinkybių ar įrodymų iškraipymą. Priešingai, nei teigia apeliantai, Bendrasis Teismas *ex officio* nepadarė išvados, kad jų Portugalijos advokato pažymoje pateikti argumentai buvo nepagrįsti. Jis iš tiesų nusprendė: kadangi jo nagrinėjamos bylos dalykas skyrėsi nuo Portugalijos teismuose nagrinėjamų bylų dalyko – to apeliantai neginčijo, – ginčijamo sprendimo panaikinimas negali daryti poveikio nacionalinio teismo atlikto Portugalijos teisės aiškinimui. Todėl apeliančių apeliacinis skundas yra akivaizdžiai nepriimtinas, nes susijęs su fakto klausimu.
- 22 Komisija taip pat primena, kad pareiga įrodyti savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį tenka apeliantams. Bendrasis Teismas neprivalo prieduose ieškoti ir identifikuoti pagrindų ir argumentų, kuriuos galėtų pripažinti pagrindžiančiais ieškinį, nes priedai turi vien įrodomąją ir pagalbinę funkciją.
- 23 Nors apeliantai šioje byloje teigia, kad ginčijamo sprendimo panaikinimas paremtų jų argumentą, kad BES pertvarkymas buvo neproporcingas pagal Portugalijos teisę, nebuvo pateikta jokie paaiškinimo siekiant pagrįsti šį jų atsakyme dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį pateiktą teiginį. Konkrečiai kalbant, apeliančių šiuo klausimu Bendrajame Teisme pateikti paaiškinimai buvo ne pačiame dokumento tekste, o tik Portugalijos advokato parengtoje ir prie jo pridėtoje pažymoje.
- 24 Be to, apeliantai savo atsakyme dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį tvirtina, kad ginčijamo sprendimo panaikinimas jiems taip pat leistų teigti, jog be laikino banko kapitalizacijos suteikiant valstybės pagalbą BES pertvarkymo priemone nebuvo galima užkirsti kelio BES nemokumui. Taigi šiame atsakyme nebuvo pateikta jokie paaiškinimo, kaip ginčijamas sprendimas galėjo nulemti sprendimo dėl BES pertvarkymo panaikinimą arba pagrįsti vėliau pareikštą ieškinį dėl Portugalijos valstybės arba Portugalijos banko atsakomybės.
- 25 Galiausiai ir bet kuriuo atveju, kad egzistuočių suinteresuotumas pareikšti ieškinį dėl Komisijos sprendimo, ieškinio dėl atsakomybės, pareikšto pagal nacionalinio teisminio proceso taisykles, sėkmė turi priklausyti nuo ieškinio dėl šio sprendimo panaikinimo sėkmės, kaip tai buvo byloje, kurioje priimtas 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimas *Mory ir kt. / Komisija* (C-33/14 P, EU:C:2015:609). Taigi, apeliantai neįrodė panašaus ryšio tarp panaikinimo proceso, kurį jie inicijavo Bendrajame Teisme dėl ginčijamo sprendimo, ir hipotetinio ieškinio dėl atsakomybės, kurį, kaip jie mano, turi teisę pareikšti Portugalijos valstybei ir Portugalijos bankui tuo atveju, jeigu jų ieškinys nacionaliniame teismo procese dėl sprendimo pertvarkyti būtų priimtas.

- 26 Konkrečiai kalbant, kaip Bendrasis Teismas paaiškino skundžiamos nutarties 28–31 punktuose, būtent sprendimas dėl BES pertvarkymo, o ne ginčijamas sprendimas, galėjo daryti konkretų poveikį apeliančių kreditų vertei, todėl galimas ginčijamo sprendimo panaikinimas Portugalijos valstybės neįpareigoja persvarstyti šį sprendimą dėl pertvarkymo. Taigi apeliantai nebūtinai turi teisę nacionaliniuose teismuose pareikšti ieškinį dėl Portugalijos valstybės ar Portugalijos banko atsakomybės.
- 27 Be to, net jeigu dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo galėjo būti panaikintas sprendimas dėl BES pertvarkymo ir net jeigu šio sprendimo panaikinimas galėjo pagrįsti ieškinį dėl Portugalijos valstybės arba Portugalijos banko atsakomybės, toks būsimas ieškinys negali būti pagrindas, kuriuo remdamiesi apeliantai gali nurodyti suinteresuotumą pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo. Iš tiesų, kaip matyti iš 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija* (C-33/14 P, EU:C:2015:609) 56, 69 ir 79 punktų, toks ieškinys dėl žalos atlyginimo yra tik hipotetinis, nes priklauso nuo sėkmės nacionaliniame procese.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 28 Teisingumo Teismas yra ne kartą nusprendęs, kad fizinio ar juridinio asmens pareikštas ieškinys dėl panaikinimo yra priimtinas tik tuo atveju, jei apeliantai yra suinteresuoti, kad ginčijamas aktas būtų panaikintas. Toks suinteresuotumas reiškia, kad pats ginčijamo akto panaikinimas gali turėti teisinių pasekmių ir kad taip dėl ieškinio baigties gali atsirasti nauda jį pareiškusiai šaliai (žr. 2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Andechser Molkerei Scheitz / Komisija*, C-682/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:T:2015:356, 25 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 29 Be to, suinteresuotumas pareikšti ieškinį dėl panaikinimo turi būti atsiradęs, esantis ir vertinamas ieškinio pareiškimo dieną (šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Komisija / Koninklijke FrieslandCampina*, C-519/07 P, EU:C:2009:556, 65 punktą ir 2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Andechser Molkerei Scheitz / Komisija*, C-682/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:356, 26 punktą).
- 30 Šioje byloje pirmiausia reikia atmesti Komisijos argumentą, kad apeliacinis skundas yra nepriimtinas, tiek, kiek jame ginčijamas Bendrojo Teismo faktinių aplinkybių vertinimas, susijęs su galimu ieškinio, kuris jame buvo pareikštas dėl apeliančių nacionaliniuose teismuose pareikšto ieškinio panaikinti, poveikiu.
- 31 Žinoma, Bendrasis Teismas turi išimtinę kompetenciją nustatyti ir vertinti faktus ir iš principo nagrinėti tuos faktus pagrindžiančius įrodymus, kuriuos jis priima. Vis dėlto Teisingumo Teismas turi teisę vykdyti savo kontrolę, kai Bendrasis Teismas atlieka teisinį faktų kvalifikavimą ir juo remdamasis padaro teisinę išvadą. Todėl klausimas, ar, atsižvelgiant į tokius faktus ir įrodymus, dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo Sąjungos teisme apeliantsams gali būti suteikta naudos nagrinėjant nacionaliniame teisme pareikštą ieškinį, dėl kurio būtų galima pripažinti jų suinteresuotumą pareikšti ieškinį Sąjungos teisme, yra teisės klausimas, kuriam taikoma Teisingumo Teismo apeliaciniame procese vykdoma kontrolė (pagal analogiją žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 68 punktą).
- 32 Taip pat reikia atmesti Komisijos argumentus, pagal kuriuos apeliantai pakankamai nepagrindė savo suinteresuotumo pareikšti ieškinį, nes jų Bendrajame Teisme šiuo klausimu pateikti paaiškinimai nurodyti ne tame pačiame atsakymo dėl jų suinteresuotumo pareikšti ieškinį tekste, o tik jo priede.
- 33 Iš tiesų, kaip jau yra nusprendęs Teisingumo Teismas, pareiga įrodyti savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį, kuris yra esminė ir pirmoji bet kokio ieškinio teisme sąlyga, tenka ieškovui (2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Andechser Molkerei Scheitz / Komisija*, C-682/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:356, 27 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

- 34 Konkrečiai kalbant, tam, kad fizinio ar juridinio asmens pareikštas ieškinys dėl akto panaikinimo būtų priimtinas, reikia, kad ieškovas tinkamai pagrįstų savo suinteresuotumą dėl tokio akto panaikinimo (2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Andechser Molkerei Scheitz / Komisija*, C-682/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:356, 28 punktas ir 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Binca Seafoods / Komisija*, C-268/16 P, EU:C:2017:1001, 45 punktas).
- 35 Vis dėlto, kaip matyti iš skundžiamos nutarties 27 ir 33 punktų, apeliantai, atsakydami į Teisingumo Teismo šiuo aspektu pateiktą klausimą, tvirtino, kad ginčijamo sprendimo panaikinimas gerokai padidintų bylos, kurią jie inicijavo Portugalijos teismuose dėl sprendimo pertvarkyti BES, sėkmės tikimybę. Konkrečiai kalbant, jie paaiškino, kad tokia sėkmė lemtų arba šio sprendimo dėl BES pertvarkymo panaikinimą, arba jie įgytų teisę reikalauti atlyginti žalą už praradimus, kurių buvo patirta dėl neteisėto sprendimo pertvarkyti BES.
- 36 Be to, iš to paties apeliantų atsakymo, susijusio su jų suinteresuotumu pareikšti ieškinį, matyti, jog jie šiuo klausimu pateikė savo argumentus, išdėstydami juos keliuose puslapiuose. Konkrečiai kalbant, jie pasirinko Teisingumo Teismo ir Bendrojo Teismo sprendimais ir glaustai, bet pakankamai, paaiškino priežastis, dėl kurių, atsižvelgiant į Portugalijos advokato prie šio atsakymo pridėtą pažymą, panaikinus ginčijamą sprendimą gerokai padidėtų galimybės laimėti nacionalinį ieškinį dėl sprendimo pertvarkyti BES panaikinimo. Pirmiausia jie tvirtina, kad Bendrajam Teismui panaikinus ginčijamą sprendimą būtų galima, pirma, pagrįsti argumentus, kuriuos jie jau pateikė grįsdami nacionalinį ieškinį, pagal kuriuos BES pertvarkymas buvo neproporcingas pagal Portugalijos teisę, ir, kita vertus, pateikti – tame pačiame minėtame ieškinyje – argumentą, kad be nagrinėjamos valstybės pagalbos BES pertvarkymu negalėjo būti pasiektas tikslas išvengti jo nemokumo.
- 37 Nors tiesa, viena vertus, kad apeliantų argumentų detalės, susijusios su jų suinteresuotumu pareikšti ieškinį, buvo nurodytos ne pačiame atsakyme, kurį jie išsiuntė Bendrajam Teismui, tekste, bet jo priede, ir, kita vertus, kad apeliantai savo apeliaciniame skunde papildomai nurodė aplinkybes, apie kurias nebuvo paminėta atsakyme, vis dėlto jų pagrindiniai argumentai šiuo klausimu buvo išdėstyti tame pačiame atsakyme.
- 38 Be to, atsižvelgiant tiek į Portugalijos advokato pažymos, pridėtos prie apeliantų atsakymo dėl jų suinteresuotumo pareikšti ieškinį, tiek į kitų su juo susijusių įrodymų [teksto] ilgumą ir įrodomąjį pobūdį, negalima priekaištauti, kad apeliantai juos pridėjo prie minėto atsakymo, nes šiame atsakyme siekiama giliau pagrįsti jų argumentus dėl teisės pareikšti ieškinį, o tai, beje, šia prasme ragino padaryti Bendrasis Teismas.
- 39 Kiek savo argumentais Komisija siekia įrodyti, kad apeliantai pirmojoje instancijoje nepateikė pakankamai įrodymų kad įrodytų savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo, pažymėtina, kad šie argumentai yra susiję su Bendrojo Teismo skundžiamoje nutartyje padaryta išvada, jog apeliantai šiuo klausimu nėra suinteresuoti pareikšti ieškinio. Taigi minėti argumentai turi būti nagrinėjami vertinant apeliaciniame skunde nurodyto vienintelio pagrindo pagrįstumą.
- 40 Taigi reikia išnagrinėti, ar Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamos nutarties 36–34 punktuose nusprendė: kadangi jo nagrinėjamos bylos ir nacionaliniuose teismuose nagrinėjamos bylos dalykas nesutampa, galimas ginčijamo sprendimo panaikinimas neturėtų jokio poveikio nacionaliniam procesui, vadinasi, apeliantams nesuteiktų jokios naudos.
- 41 Iš minėtų skundžiamos nutarties punktų matyti, kad Bendrasis Teismas pažymėjo, jog nacionaliniame teisme nagrinėjama byla buvo susijusi vien su pertvarkymo procedūros atitikties nacionalinei teisei klausimu, o jam pateiktas ieškinys buvo susijęs tik su klausimu, ar šios pertvarkymo procedūros finansavimas atitiko Sąjungos teisę. Remdamasis tuo jis padarė išvadą, kad jo paties galimas vertinimas, ar Komisija laikėsi Sąjungos teisės, neturėtų įtakos Portugalijos teismų savo nacionalinės teisės aiškinimui, visų pirma kiek tai susiję su klausimu, ar buvo pažeistas proporcingumo principas, saugomas Portugalijos konstitucinės teisės.

- 42 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad iš principo šalis išsaugo savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, jeigu juo gali būti grindžiamas ieškinys dėl atsakomybės (2013 m. birželio 20 d. Sprendimo *Cañas / Komisija*, C-269/12 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:415, 17 punktas).
- 43 Galimybės pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo pakanka tokiam suinteresuotumui pareikšti ieškinį pagrįsti, jeigu šis suinteresuotumas nėra hipotetinis (žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 79 punktą).
- 44 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad suinteresuotumas pareikšti ieškinį gali kilti iš bet kurio nacionaliniuose teismuose pareikšto ieškinio, kurį nagrinėjant galimas teisės akto, ginčijamo Sąjungos teisme, panaikinimas gali suteikti naudos ieškovui (2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 81 punktas).
- 45 Pagaliau tokio suinteresuotumo pareikšti ieškinį išlikimą reikia vertinti *in concreto*, atsižvelgiant, be kita ko, į nurodomo neteisėtumo padarinius ir tariamai patirtos žalos pobūdį (2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Mory ir kt. / Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 70 punktas ir nurodyta jurisprudencija).
- 46 Šioje byloje savo apeliaciniame skunde apeliantai tvirtina, kad jų patirtą žalą sudaro tokie faktai: jų obligacijos pasiliko „blogame“ banke; vykdant pertvarkymo procedūrą jie iš BES obligacijų turėtojų tapo banko, neturinčio vertingo turto, obligacijų turėtojais; šis bankas negalėjo sudaryti naujų sandorių ir iš jo banko licencija turėjo būti atimta pasibaigus trumpai likvidavimo procedūrai. Taigi jie patyrė didelių nuostolių ir jų teisinė padėtis pasikeitė. Be to, kaip matyti iš Bendrajam Teismui pateikto atsakymo, susijusio su jų suinteresuotumu pareikšti ieškinį, ir priedų prie šio atsakymo, apeliantai teigia, kad, atsižvelgiant į jų prarastų finansinių sumų dydį, jų situacija nėra prilyginama situacijai, kuri susiklosto taikant įprastas Portugalijos teisės nemokumo srityje taisykles, nes šiose taisyklėse remiantis įmonės turtu ir laikantis kreditų grąžinimo tvarkos numatoma kompensacijas išmokėti visiems įmonės kreditoriams, įskaitant subordinuotuosius kreditorius. Minėtame atsakyme apeliantai padarė išvadą, kad pagal įprastas Portugalijos taisykles šioje srityje jie buvo praradę savo teisę pareikšti reikalavimus dėl viso BES turto, įskaitant patikimą turtą.
- 47 Dėl tariamo neteisėtumo pasekmių, kaip tai matyti iš šio sprendimo 35 punkto, apeliantai Bendrajame Teisme, lygiai kaip ir Teisingumo Teisme, teigia, kad Portugalijos teismams pateikto ieškinio dėl sprendimo pertvarkyti BES panaikinimo sėkmės atveju šis sprendimas būtų arba panaikintas, arba jie įgytų teisę reikalauti žalos atlyginimo už praradimus, kuriuos patyrė dėl neteisėto BES pertvarkymo.
- 48 Savo ruožtu Komisija iš esmės teigia, jog galimybė ateityje pareikšti nacionalinį ieškinį dėl žalos atlyginimo, kuria apeliantai remiasi, siekdami įrodyti savo suinteresuotumą pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo, yra hipotetinė, nes nėra jokių garantijų, kad šis nacionalinis ieškinys iš tiesų bus pareikštas, be to, apeliantai neįrodė pakankamo ryšio tarp minėto nacionalinio ieškinio ir pirmojoje instancijoje Bendrajam Teismui pateikto ieškinio.
- 49 Vis dėlto, net jeigu galimybė apeliantams ateityje pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo negali jiems suteikti jau įgyto ir aktualaus suinteresuotumo prašyti panaikinti ginčijamą sprendimą, reikia priminti, kad toks suinteresuotumas, kaip tai matyti iš šio sprendimo 44 punkto, vis tiek gali išplaukti iš bet kokio nacionaliniuose teismuose pateikto ieškinio, kurį nagrinėjant skundžiamo akto panaikinimas ieškovui galėtų suteikti naudos.
- 50 Neginčijama, kad apeliantai Portugalijos teismuose jau pareiškė ieškinį dėl sprendimo pertvarkyti BES panaikinimo. Be to, iš Teisingumo Teismo turimos medžiagos matyti, kad pats šis ieškinys gali suteikti naudos apeliantams.

- 51 Taigi reikia išnagrinėti, ar, kaip teigia apeliantai, Teisingumo Teismui panaikinus ginčijamą sprendimą tai galėtų turėti poveikį jų nacionaliniuose teismuose pateiktam ieškiniui dėl sprendimo pertvarkyti BES.
- 52 Tiesa, ir tai, beje, neginčijama šiame apeliaciniame skunde, kad, kaip Bendrasis Teismas pažymėjo skundžiamos nutarties 34 punkte, šiame teisme pateikto ieškinio dalykas nebuvo tas pats, kaip ieškinio, kuris pateiktas Portugalijos teismuose, nes pirmuoju buvo siekiama pripažinti nagrinėjamos valstybės pagalbos neatitiktį Sąjungos teisei, o antruoju – sprendimo dėl BES pertvarkymo neatitiktį Portugalijos teisei.
- 53 Vis dėlto tiek iš skundžiamos nutarties, tiek iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad ginčijamas sprendimas ir sprendimas pertvarkyti BES yra neatsiejamai susiję. Visų pirma iš šios nutarties 4–7 punktų matyti, kad pertvarkymo procedūra „apėmė“ laikinosios kredito įstaigos, kuriai buvo pervesta patikima BES verslo veikla, įsteigimą. Be to, iš šių punktų taip pat matyti, kad pagal Portugalijos valdžios institucijų Komisijai pateiktą vertinimą dėl numatomų pertvarkymo galimybių laikinojo banko įsteigimas buvo laikoma „vienintele išeitimi“, leidžiančia išsaugoti Portugalijos Respublikos finansų stabilumą, ir kad Komisija nusprendė, jog nagrinėjama valstybės pagalba atitinka vidaus rinką, atsižvelgiant į Portugalijos institucijų įsipareigojimus tiek dėl laikinojo banko, tiek dėl „blogjo“ banko ir jo tvarkingo likvidavimo. Tarp įsipareigojimų, be kita ko, buvo numatytas draudimas laikinajam bankui perleisti akcininkų ir subordinuotųjų kreditorių reikalavimus.
- 54 Iš tiesų neginčijama, kaip Bendrasis Teismas priminė skundžiamos nutarties 28 punkte, kad apeliančių turimų obligacijų vertė sumažėjo priėmus sprendimą pertvarkyti BES. Lygiai taip pat, kaip Teisingumo Teismas nurodė skundžiamos nutarties 31 punkte, o to apeliantai neginčia, galimas ginčijamo sprendimo panaikinimas negalėtų įpareigoti Portugalijos Respublikos persvarstyti savo sprendimą įsteigti laikinąjį banką ir į jo turtą neįtraukti tokių banko obligacijų, kokias turi apeliantai.
- 55 Vis dėlto, atsižvelgiant į tamprius ginčijamo sprendimo ir sprendimo pertvarkyti BES ryšius, kaip nurodyta šio sprendimo 53 punkte, kurie rodo, be kita ko, kad nagrinėjama valstybės pagalba buvo suteikta įgyvendinant BES pertvarkymą, konstatuotina, kad, kaip teigia apeliantai, Bendrasis Teismas, vietoje Portugalijos teismų neįvertinęs ieškinio dėl panaikinimo, kurį jie pateikė dėl sprendimo pertvarkyti BES, pagrįstumo, negalėjo padaryti išvados: kadangi šio ieškinio dalykas nebuvo toks pats kaip Bendrajam Teismui pateikto ieškinio, galimas ginčijamo sprendimo panaikinimas niekaip nebūtų galėjęs daryti įtakos Portugalijos teismuose pateikto ieškinio vertinimui, ypač tokiu būdu, kurį apeliantai nurodė savo rašytinėse pastabose tiek Bendrajam Teismui, tiek Teisingumo Teismui pateiktame apeliaciniame skunde.
- 56 Iš tiesų Sąjungos teismas, nustatydamas suinteresuotumą pareikšti jam ieškinį, neturi vertinti, ar nacionaliniuose teismuose pagal nacionalinę teisę pareikštas ieškinys yra pakankamai pagrįstas, vadinasi, vietoj šių teismų atlikti tokį vertinimą. Vis dėlto būtina, bet pakankama, kad Sąjungos teisme pareikšto ieškinio dėl panaikinimo baigtis galėtų būti naudinga jį pareiškusiai šaliai (2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimas *Mory ir kt. / Komisija*, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 76 punktas). Taip yra nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 42–55 punktų.
- 57 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamos nutarties 34–36 punktuose nusprendė: kadangi jame nagrinėjamos bylos ir nacionaliniame teisme nagrinėjamos bylos dalykas buvo ne tas pats, galimas ginčijamo sprendimo panaikinimas negalėtų paveikti pastarosios bylos baigties, vadinasi, nesuteiktų jokios naudos apeliantams, kaip tai suprantama pagal atitinkamą jurisprudenciją.
- 58 Taip pat Bendrasis Teismas padarė klaidą, kai šios nutarties 37 punkte nusprendė, kad apeliančių ieškinys turi būti atmestas kaip nepriimtinas, nes nėra suinteresuotumo pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo.

59 Šiomis aplinkybėmis apeliacinį skundą reikia pripažinti pagrįstu ir panaikinti skundžiamą nutartį.

Dėl bylos grąžinimo Bendrajam Teismui

- 60 Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, jei Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo sprendimą, jis gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Bendrajam Teismui.
- 61 Šioje byloje Teisingumo Teismas neturi reikiamos informacijos, kad galėtų priimti galutinį sprendimą dėl Komisijos pirmojoje instancijoje pateikto nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo, susijusio su apeliančių teise pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo. Tas pats pasakytina ir dėl bylos esmės, nes šis aspektas taip pat apima aplinkybių, kurios nebuvo nei įvertintos Bendrojo Teismo skundžiamoje nutartyje, nei dėl jų buvo ginčijamasi Teisingumo Teisme, tyrimą.
- 62 Taigi bylą reikia grąžinti Bendrajam Teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl nepriimtiniu grindžiamo prieštaravimo, kurį Komisija pateikė remdamasi tuo, kad apeliantai neatitiko SESV 263 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatytų reikalavimų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 63 Kadangi byla grąžinama Bendrajam Teismui, reikia atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų, patirtų per šį apeliacinį procesą, nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2017 m. liepos 19 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartį *BPC Lux 2 ir kt. / Komisija* (T-812/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2017:560).**
- 2. Grąžinti bylą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui.**
- 3. Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.**

Parašai.